

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

حقوق الجار

Drepturile vecinului

‘Abd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

‘Abd ar-Razzāq ibn ‘Abd al-Muḥsin al-Badr

Drepturile vecinului

حقوق الجار

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: حقوق الجار

Ediția I

Ediție în limba română publicată de Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Text arab coranic: Tanzil Project, Uthmani v1.1. © 2007–2026 Tanzil Project. Licență:
Creative Commons Attribution 3.0 (CC BY 3.0). <https://tanzil.net>. Reproducere fără
modificarea textului.

Drepturile vecinului

حقوق الجار

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Această Lege binecuvântată — Legea islamului — a adus însușiri nobile, maniere înalte și o purtare frumoasă între oameni. Acestea arată desăvârșirea, cuprinderea și măreția ei și faptul că ține seama de toate aspectele vieții, de interese, drepturi și nevoi. Lauda Îi aparține lui Allah pentru binefacerile și darurile Sale! Îl rugăm pe El, Preaînaltul, să ne ajute pe toți să ne ținem bine de manierele Legii și de mărețele ei învățături morale.

Printre marile drepturi, manierele nobile și bunele relații la care cheamă Legea islamului se află grija pentru dreptul vecinului. Și știi tu ce înseamnă vecinul? Este cel a cărui casă se află aproape de casa ta și a cărui locuință este aproape de locuința ta; îl întâlnești adesea, îl vezi și te vede. Allah Preaslăvitul și Preaînaltul i-a acordat un drept, la respectarea căruia i-a îndemnat pe robii Săi. De la Nobilul Său Profet, binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra sa, s-au transmis multe hadithuri care lămuresc dreptul vecinului și marea lui însemnatate. Este de ajuns aici faptul că Allah, Preaputernicul și Mărețul, a alăturat dreptul vecinului dreptului Său, în cuvintele Sale:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْجَارِ الْأَجْنَبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا
فِي خَوْرٍ﴾

„Adorați-L pe Allah, nu-I asociați nimic și purtați-vă cu bunătațe față de părinți, de rude, de orfani, de cei nevoiași, de vecinul înrudit și de vecinul fără legătură de rudenie, de tovarășul de alături, de călător și de cei pe care îi stăpânesc mâinile voastre drepte. Allah nu-l iubește pe cel îngâmfat și lăudăros.”

Coran, an-Nisā' 4:36

Cel îngâmfat și lăudăros nu va respecta dreptul vecinului și nu va ține seama de niciun drept, din pricina trufiei și mândriei din inima sa. Dacă însă este un credincios smerit, preocupat de

ascultarea de Domnul și Stăpânul său, Preaslăvitul și Preaînaltul, aceste drepturi vor avea pentru el însemnătate și rang, iar el se va strădui cu toată grija să le îplinească și să le respecte. Pentru a arăta măreția dreptului vecinului și însemnătatea drepturilor care i se cuvin este de ajuns ceea ce s-a transmis autentic în cele două Șaḥīḥ-uri de la Ibn ‘Umar și de la ‘Ā’ishah — Allah să fie mulțumit de ei —, anume că Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra sa, a spus:

مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ، حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورِثُهُ.

„Jibril a continuat să-mi facă îndemnuri cu privire la vecin, până când am crezut că îl va face moștenitor.”¹

Ibn ‘Umar și ‘Ā’ishah; al-Bukhārī și Muslim

Adică: am crezut că îmi va fi coborâtă o revelație de la Allah prin care vecinului i se va acorda o parte din moștenirea vecinului său. Aceasta arată măreția dreptului vecinului și drepturile și felul de purtare de care trebuie să avem grijă în privința lui.

Drepturile pe care trebuie să le respectăm față de vecin se reunesc în două lucruri mărețe:

Primul: să se îngrijească să-și cinstească vecinul și să-i facă bine, cu tot ceea ce cuprind aceste cuvinte. În cele două Șaḥīḥ-uri se relatează de la Abū Hurayrah că Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra sa, a spus:

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ جَارَهُ.

„Cine crede în Allah și în Ziua de Apoi să-și cinstească vecinul.”²

Al-Bukhārī și Muslim

1 Relatat de al-Bukhārī, nr. 6015, și Muslim, nr. 2625.

2 Relatat de al-Bukhārī, nr. 6019, de la Abū Shurayḥ al-‘Adawī, și de Muslim, nr. 47, de la Abū Hurayrah.

Într-o altă relatare, el, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra sa, a spus:

فَلْيُحْسِنْ إِلَى جَارِهِ.

„Să se poarte cu bunătate față de vecinul său.”³

Muslim

Cinstirea și binefacerea sunt două cuvinte mărețe și două îndatoriri însemnate. Fiecare musulman trebuie să le acorde toată grija față de vecinul său, cinstindu-l și făcându-i bine.

Hadithul poruncește cinstirea și binefacerea fără să precizeze un anumit fel al acestora, pentru a cuprinde orice cinstire și orice binefacere cu putință. Astfel, el deschide o cale de întrecere între robii credincioși ai lui Allah: fiecare să-i facă bine vecinului și să-l cinstească atât cât îi stă în putere. Cu cât binefacerea și cinstirea sporesc, cu atât răsplata este mai mare, căci această cinstire și această binefacere țin de credința în Allah, Cel Măreț și Preaînalt, și în Ziua de Apoi.

Al doilea lucru: să se străduiască să nu-i pricinuiască vecinului nicio vătămare, nici prin vorbe, nici prin fapte. Să se ferească pe deplin de aceasta, fiindcă ar însemna să nesocotească dreptul vecinului, să-i facă rău și să se expună pedepsei lui Allah, Binecuvântatul și Preaînaltul.

3 Relatat de Muslim, nr. 47, de la Abū Hurayrah, și nr. 48, de la Abū Shurayh al-Khuzā'i.

Să medităm aici la ceea ce relatează al-Bukhārī în Şaḥīḥ-ul său de la Abū Shurayḥ al-Khuzā'ī — Allah să fie mulţumit de el —, anume că Profetul, pacea şi binecuvântările lui Allah fie asupra sa, a spus:

وَاللّٰهُ لَا يُؤْمِنُ، وَاللّٰهُ لَا يُؤْمِنُ، وَاللّٰهُ لَا يُؤْمِنُ. قِيلَ:
وَمَنْ يَا رَسُولَ اللّٰهِ؟ قَالَ: الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارَهُ بَوَائِقِهِ.

„Pe Allah, nu crede! Pe Allah, nu crede! Pe Allah, nu crede!» S-a întrebat: «Cine, o, Trimis al lui Allah?» El a răspuns: «Cel al cărui vecin nu este la adăpost de răutăţile lui.»⁴

Abū Shurayḥ al-Khuzā'ī; al-Bukhārī

Într-un alt hadith, în Musnad-ul imamului Aḥmad, se relatează că companionii — Allah să fie mulţumit de ei — au întrebat:

يَا رَسُولَ اللّٰهِ وَمَا بَوَائِقُهُ؟ قَالَ: شُرُهُ.

„O, Trimis al lui Allah, ce înseamnă răutăţile lui?» El a răspuns: «Răul lui.»⁵

Musnad Aḥmad

4 Al-Bukhārī, nr. 6016.

5 Aḥmad, nr. 27162; declarat autentic de al-Albānī — Allah să aibă milă de el — în Şaḥīḥ at-Targhib, nr. 2551.

Al-Bukhārī relatează în al-Adab al-mufrad, de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el —, că ei au spus:

يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ فُلَانَةً تَقُومُ اللَّيْلَ وَتَصُومُ النَّهَارَ وَتَفْعَلُ
وَتَصَدَّقُ وَتُؤْذِي جِيرَانَهَا بِلِسَانِهَا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
لَا خَيْرَ فِيهَا هِيَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ.

„O, Trimis al lui Allah, cutare femeie se roagă noaptea, postește ziua, face fapte bune și dă milostenie, dar își rănește vecinii cu limba?» Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra sa, a răspuns: «Nu este bine în ea. Ea este dintre oamenii Focului.»”⁶

Abū Hurayrah; al-Adab al-mufrad

O femeie care postește mult, se roagă mult noaptea, cheltuiește și dă multe milostenii! El a spus: „Nu este bine în ea. Ea este dintre oamenii Focului”, fiindcă își rănește vecinii cu limba.

قالوا: وَفُلَانَةٌ تَصِلِّي الْمَكْتُوبَةَ وَتَصَدَّقُ بِأَثْوَارٍ - أَيِ بَشْيٍ
زَهِيدٍ - وَلَا تُؤْذِي أَحَدًا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: هِيَ مِنْ
أَهْلِ الْجَنَّةِ.

Ei au spus: „Iar cutare femeie împlinește rugăciunile obligatorii și dă drept milostenie bucăți de brânză” — adică un lucru de mică valoare — „și nu face rău nimănui?” Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra sa, a răspuns: „Ea este dintre oamenii Paradisului.”

Continuarea relatării din al-Adab al-mufrad

6 Al-Adab al-mufrad, nr. 119; declarat autentic de al-Albānī în Şaḥīḥ al-Adab al-mufrad, nr. 119/88, și în aṣ-Şaḥīḥah, nr. 190.

Vătămarea vecinului atrage o pedeapsă mai aspră și un păcat mai mare: pe lângă pedeapsa pentru vătămarea în sine, păcatul sporește prin încălcarea dreptului vecinului. Să medităm aici la ceea ce s-a transmis autentic în Musnad și în alte culegeri, de la al-Miqdād ibn al-Aswad — Allah să fie mulțumit de el —, anume că Profetul, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra sa, a spus:

لَأَنْ يَسْرِقَ الرَّجُلُ مِنْ عَشْرَةِ آيَاتٍ أَيْسَرُ عَلَيْهِ مِنْ أَنْ
يَسْرِقَ مِنْ بَيْتِ جَارِهِ.

„Pentru un om, să fure din zece case este mai puțin grav decât să fure din casa vecinului său.”

Al-Miqdād ibn al-Aswad; Musnad Aḥmad

Aceste cuvinte atrag atenția că orice vătămare adusă vecinului atrage o pedeapsă mai mare și un păcat mai greu, fiindcă înseamnă încălcare și agresiune împotriva unui vecin care are un drept asupra lui. Dimpotrivă, îndatorirea omului față de vecinul său este să-l ocrotească prin caracterul și purtarea sa, să se străduiască să-l sprijine și să-l ajute, să-l apere și să îndepărteze răul de la el, precum și alte asemenea lucruri însemnate și maniere nobile. Dacă nu poate face nimic din toate acestea, măcar să-și oprească răul, astfel încât nicio vătămare din partea lui să nu ajungă la vecin.

Aceste maniere mărețe și însușiri binecuvântate la care cheamă islamul arată limpede desăvârșirea și măreția acestei Legi. Cine meditează la aceste drepturi, înfățișate cu atâta precizie și limpezime în hadithurile transmise de la Profet, pacea și binecuvântările lui Allah fie asupra sa, înțelege desăvârșirea și cuprinderea acestei Legi. Unde se află legile și rânduielele oamenilor față de asemenea maniere înalte și însușiri nobile!

În această chestiune măreață — drepturile vecinului, grija pentru ele, împlinirea lor și ferirea de tot ceea ce le contrazice ori

7 Aḥmad, nr. 23854; declarat autentic de al-Albānī în Şaḥīḥ al-Jāmi‘, nr. 5043.

le încalcă — este deosebit de necesar ca musulmanul să-și crească și să-și educe copiii în respectarea și împlinirea drepturilor vecinilor. Să stăruie cu toată tăria asupra feririi de a le face rău. Câți oameni nu se plâng de copiii vecinilor lor, de felurite vătămări, agresiuni și încălcări care îi neliniștesc pe vecini și îi supără pe locuitorii din jur!

Tatăl și mama trebuie, așadar, să se străduiască să sădească în sufletele copiilor aceste înțelesuri mărețe, maniere nobile și relații înalte. În același timp, să-i crească astfel încât să le îplinească din ascultare față de Allah, căutând răsplata Sa și temându-se de pedeapsa Sa:

﴿يَبْنِيْ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي
 صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمَوٰتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ
 اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ﴾

„O, fiul meu! Chiar dacă ar fi cât greutatea unui grăunte de muștar și s-ar afla într-o stâncă, în ceruri sau în pământ, Allah îl va aduce. Allah este Cunoșcător al celor mai ascunse lucruri, Bineștiutor.”

Coran, Luqmān 31:16

Îl rugăm pe Allah, Preaputernicul și Mărețul, să ne ajute pe toți să ne însușim manierele islamului și să împlinim marile drepturi pe care Allah, Binecuvântatul și Preaînaltul, ni le-a impus și ni le-a poruncit. Să ne deschidă tuturor inimile spre bine și să ne călăuzească spre El pe o cale dreaptă.

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Drepturile vecinului

Îndrumări despre buna vecinătate: respectarea drepturilor
vecinului, grija față de nevoile sale și ferirea de orice rău
adus lui.

Autor: ‘Abd al-Razzāq al-Badr

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro